

ผลของประสบการณ์กลุ่มการเจริญส่วนบุคคลที่มีต่อสัจการแห่งตน
ตามการรับรู้ของผู้รับการฝึก



นางสาวสุปราณี วัสสันตชาติ

004076

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2524

11799598x

EFFECTS OF PERSONAL GROWTH GROUP EXPERIENCE ON SELF-ACTUALIZATION
AS PERCEIVED BY TRAINEES

Miss Supranee Wassantachat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

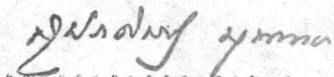
Graduate School

Chulalongkorn University

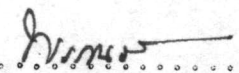
1981


หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของประสบการณ์กลุ่มการเจริญส่วนบุคคลที่มีต่อสัจการแห่งตน
ตามการรับรู้ของผู้รับการฝึก
โดย นางสาวสุปราณี วัสสันตชาติ
ภาควิชา จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.โสรัช โพธิ์แก้ว

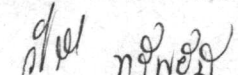
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

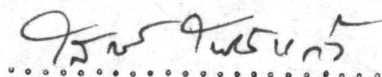

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์


..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรณราย ทรัพย์ประภา)


..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรณทิพย์ ศิริวรรณมุขย์)


..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วชิร ทรัพย์มี)


..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.โสรัช โพธิ์แก้ว)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของประสบการณ์กลุ่มการเจริญส่วนบุคคลที่มีต่อสัจการแห่งตน
 ตามการรับรู้ของผู้รับการฝึก
 ชื่อนิสิต นางสาวสุปราณี วัสสันตชาติ
 อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ คร.โสรัช โปธิแก้ว
 ภาควิชา จิตวิทยา
 ปีการศึกษา 2524



บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาผลของประสบการณ์กลุ่มการเจริญส่วนบุคคลที่มีต่อสัจการแห่งตนตามการรับรู้ของผู้รับการฝึก โดยมีสมมุติฐานว่า นิสิตที่ได้รับประสบการณ์กลุ่มการเจริญส่วนบุคคลจะมีลักษณะสัจการแห่งตนเพิ่มขึ้นมากกว่านิสิตที่ไม่ได้รับประสบการณ์กลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีที่อาสาสมัครเข้าร่วมในการวิจัย จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งมีอายุระหว่าง 18-23 ปี จำนวน 18 คน กลุ่มตัวอย่างสุ่มแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 9 คน กลุ่มทดลองได้รับประสบการณ์กลุ่มการเจริญส่วนบุคคล ตั้งแต่เช้าวันศุกร์ถึงเที่ยงวันอาทิตย์ รวมเวลาในการประชุมกลุ่ม 19 ชั่วโมง โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่ม และมีผู้ช่วยผู้นำกลุ่มอีกท่านหนึ่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) "แบบวัดลักษณะสัจการแห่งตน" ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองสำหรับใช้ในการทดสอบก่อนการทดลอง และทดสอบหลังการทดลอง 2) แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้แสดงความคิด ความรู้สึก อย่างเสรีต่อประสบการณ์ที่ได้รับในกลุ่ม การวิจัยนี้ใช้รูปแบบการทดลองสองกลุ่มทดสอบก่อน การทดลองและทดสอบหลังการทดลอง ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้ค่าที (t-test) ทดสอบความแตกต่างของคะแนนที่เพิ่มขึ้น (gain score) ในครั้งทดสอบก่อนการทดลองและครั้งทดสอบหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งผลการวิจัยปรากฏว่าสนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งไว้ที่ระดับนัยสำคัญ .01 ($t = 4.201$)

๑
ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ประสิทธิภาพของการเจริญส่วนบุคคลมีผลต่อการเพิ่ม
สัจการแห่งตนตามการรับรู้ของผู้รับการศึกษา

in the group. Randomized pretest-posttest control group design was used. The statistical method for data analysis was the t-test. The result indicated that the hypothesis was supported at the .01 level of significance. ($t=4.201$)

It can be further concluded that the personal growth group experience was effective in increasing self-actualizing characteristics as perceived by trainees.



กิติกรรมประกาศ

บนเส้นทางเดินสายนี้ซึ่งคดเคี้ยวและขรุขระ ผู้วิจัยสามารถบรรลุถึงจุดหมายได้ก็ด้วยการประคับประคองคอยให้ความช่วยเหลือจากบุคคลมากมายที่สละเวลาให้ทั้งร่างกายแรงใจ และกำลังความคิดมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.โสรัจ โปธิแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นท่านแรก ผู้ที่เป็นที่รักเสมือนพ่อ ผู้ให้ชีวิตใหม่และให้กำลังใจอย่างดียิ่ง อุทิศเวลา อุดหนุน ดูแล เมตตา ให้ความใส่ใจ คอยชี้แนะช่วยเหลือให้คำปรึกษา สอนสั่งเตือนสติ ให้ความรู้และความคิดใหม่ ๆ ทั้งกรุณาตรวจแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่การเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ การวางแผนวัตถุประสงค์การแห่งตน แนวทางในการนำกลุ่ม ตลอดจนการเรียบเรียงเนื้อหาการวิจัยมาตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเป็นฉบับสมบูรณ์นี้ ผู้วิจัยซาบซึ้งในพระคุณอย่างที่สุด

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.จันทน์ แพร่ ที่กรุณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเครื่องมือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพร ยงกิตติกุล ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือ อาจารย์ ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว อาจารย์วาณี ลิ้มปัสวีศักดิ์ อาจารย์สมชาย ธีมนันท์กุล ที่กรุณาให้ความสะดวกและช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลในครั้งทดลองใช้ เครื่องมือ และอาจารย์สมคิด บุญเรือง พี่ผู้มีน้ำใจมากยิ่งขึ้น คอยดูแล ช่วยเหลือ แนะนำ ให้กำลังใจ ให้ความสะดวกทุกสิ่งทุกอย่างในการติดต่อกันสถานที่และอาหาร ในครั้งทดลองนำกลุ่มและครั้งทำการวิจัย และขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาพิจารณาและให้ข้อคิดเพิ่มเติมต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตลอดจนคณาจารย์ผู้ใส่ใจคอยสอบถามและให้กำลังใจทุกท่าน

ขอขอบคุณองคมนตรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และน้องที่คอยแบบอย่างวัตถุประสงค์การแห่งตนทุกคนที่ให้ความร่วมมือซึ่งก่อประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้อย่างยิ่ง

ขอขอบคุณเพื่อนรัก คุณสุปรียา อิศรางกูร ณ อยุธยา ผู้ช่วยผู้นำกลุ่ม คุณเพชรรัตน์ หิรัญชาติ คุณนงลักษณ์ เจริญเบญจวงษ์ คุณสุกานดา สงวนกล้าจิตต์

คุณรัตนา นภภัทร และคุณเมธาวี เวียงเกตุ ที่ร่วมเดินทางไปช่วยอำนวยความสะดวก
 ย่อมเห็นคเห็น้อยให้บริการทุกสิ่งด้วยความเต็มใจ เพื่อให้การประชุมกลุ่มดำเนินไปด้วยดี
 คุณสุชาดา ชำนาญกุล พี่และน้องชาวจิตวิทยาทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือในการเก็บรวบรวม
 ข้อมูล และตรวจวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งพี่วัฒนา และน้องวิฉนิศย์ วัสนันตชาติ ที่ทุ่มเท
 แรงกายแรงใจช่วยเหลือในการตรวจวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนเพื่อนรักที่เคยศึกษามา
 ด้วยกัน และรุ่นพี่ รุ่นเพื่อน และรุ่นน้องชาวจิตวิทยาทุกคนที่หวังใยรักใคร่ คอยเอื้อเพื่อ
 ช่วยเหลือเท่าที่ทำได้ซึ่งผู้วิจัยไม่อาจกล่าวชื่อใดหมกในที่นี่ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจ
 ไมตรีของทุกท่าน และจักขอระลึกถึงความขอบคุณตราบนานเท่านาน และขอขอบคุณ
 บัณฑิตวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จำนวนสามพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอระลึกถึงผู้มีพระคุณต่อชีวิต คือ พ่อผู้ล่วงลับไปแล้วซึ่งให้ความรัก
 ความอบอุ่นใจในวัยเด็ก และแม่ผู้คอยอุปสรรคของชีวิตด้วยความอดทน เผ่าหวังใยทะนุ
 ถนอมเลี้ยงดูดูแลเด็กจนเติบโต คอยปลอบโยนเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยสู้ฟันฝ่าอุปสรรคใน
 ชีวิตด้วยความเข้มแข็ง ทั้งสนับสนุนค้ำจุนทรัพย์ในการทำวิทยานิพนธ์และการศึกษาของ
 ผู้วิจัยตลอดมา

สุปราณี วัสนันตชาติ

ตุลาคม 2524

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	หน้า
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ช
รายการรูปภาพประกอบ	ฎ
บทที่	ฐ



1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความเป็นมาของกิจกรรมการเจริญสวนบุคคล	5
แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน	7
การนำกิจกรรมของผู้วิจัย	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	48
สมมุติฐานของการวิจัย	48
ขอบเขตของการวิจัย	48
อุปสรรคในการวิจัย	50
คำจำกัดความ	50
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	51
2. วิธีดำเนินการวิจัย //	52
กลุ่มตัวอย่าง //	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
ขั้นตอนในการสร้างแบบวัดลักษณะสัจการแห่งตน	56
รูปแบบการทดลอง	58

บทที่

หน้า

ขั้นตอนในการวิจัย	59
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	61
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
4. การอภิปรายผลการวิจัย	77
5. สรุปการวิจัยและขอเสนอแนะ	85
บรรณานุกรม	90
ภาคผนวก	96
ประวัติผู้วิจัย	147

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1	เปรียบเทียบค่ามัธยเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t-test) ของคะแนนที่เพิ่มขึ้น (gain score) ในการทดสอบก่อนและหลังการทดลองจากแบบวัดลักษณะสัจการ แห่งตนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	63
2	เปรียบเทียบค่ามัธยเลขคณิต (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t-test) ของคะแนนที่เพิ่มขึ้น (gain score) ในการทดสอบก่อนและหลังการทดลองจากแบบวัดลักษณะสัจการ แห่งตนในแต่ละด้าน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	64
3	ประมวลการประเมินความรู้สึก ทศนคติ และชอคิดเห็นของสมาชิก กลุ่มการเจริญส่วนบุคคลเกี่ยวกับ (1) ลักษณะผู้นำกลุ่ม (2) ลักษณะกิจกรรม (3) เวลาและสถานที่ (4) ชอคิดและ ประโยชน์ที่ได้รับในแง่การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และ (5) ขอเสนอแนะ	66
4	แสดงคะแนนดิบของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในการทดสอบก่อน และหลังการทดลอง	100

รายการรูปประกอบ

รูปภาพที่

หน้า

1. แสดงลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์

19